



# Пыдысаң велөдны Ленин—Сталин партіялыг исторіясө

странаын советскөй госу- дарство да социалистическөй общество стрөитөмлөн исторія.

ВКП(б)-лыг исторія велө- дөм озырмөдө социализм вөсна мијан страна са рабо- чөйјас да крестана тыш опытдн.

ВКП(б)-лыг исторія велө- дөм, марксизм-ленинизмдөн став врагаскөд, ужалыг јөзлөн став врагаскөд ми- јан партія тышлыг исторія велөдөм отсалө овладе- вайтны большевизмдн, кы- пөдны политическөй бөител- ност.

Большевицскөй партіялыг героическөй исторія велө- дөм вооружайтө общест- веннөй законјас развөтје да политическөй тыш төдөм- лунјасдн, революциялыг движущөй вынјас төдөм- лунјасдн.

ВКП(б)-лыг исторія велө- дөм јонмөдө Ленин—Ста- лин партія великөй делөдөн тыр победаө, став мирын коммунизм победаө ескөм.

Большевицскөй партія, сылөн вожфјас—Ленин да Сталин революционнөй теор- ијалы пыр сетлисны зев важнөй төдчанлун. Револю- ционнөй теорія ем став странајасса рабочөй двже- нөйелдн опыт, сјдс общөја бостөмдн. Большевицскөй партіялөдн, сыдн самөй чу- жөмсаыс, теоріяыс пыр вөлі топыда јитчөма рево- лүционнөй практикакөд, бол- шевицјаслөдн кыв некор ез торјавлы делөыс.

.... Теорія лоас беспред- метнөйдн, сјд-кө оз јитсы революционнөй практикакөд, зик-жө сјд, кычј і практика лоас сөнтөмдн, сјд-кө оз југдөд аслыс тусө революционнөй теоріядн. Но теорія вермас лоны рабо- чөй двженөйеын зев ыжыд выдн, сјд-кө течө революционнөй практикакөд то- пыд јитөдн, өд сјд, і сө- мын сјд, вермас двженөйе- лы сетны ескөм, ориенті- ровкалыс вын да кышала- на событјејаслыс пышкөс- са јитөдјас гөгөрвоөм, өд сјд, і сөмын сјд, вермас отсавны практикалы гөгөр- воны не сөмын сјд, кычј да кытчө мунөны клас- сјас, но і сјд, кычј да кыт- чө долженөс најө мунө-

ны матыса кадө" (Сталин). Ставојузса Коммунисти- ческөй (большевицјас) Пар- тиялөн устав требуйтө сы вөсна партіяса быд шлен- лыс—„музлытөг ужавны асыс идејнөй вооружон- ностө кыпөдөм вылын, марксизм-ленинизмлыс по- дувјасө, партіялыг важнөй политическөй да организа- ционнөй шудмјасө усвоитөм вылын да разјаснајтны најөс беспартійнөй массајас- лы".

Мијан странаын збылмыс- ны, оправдајтисны геніал- нөй кывјасыс Марксдн сы јылыс, мыј „теорія лоө материальнөй выдн, кычј сөмын сјд овладевайтө мас- сајасдн“. Мијан странаын социализм победа позанлун- јылыс великөй ленинско- сталинскөй идејадн јитыс- сөмдн, СССР-са ужалыс јөз массајас Ленин—Сталин партія вескөдлөм улын ас- ланыс героическөй твор- ческөй уждн стрөитисны-нын кызвыннас социалистическөй общество. Но мијан тыш ылөз-на нөшта абу пома- сөма. Мијан воын сулалө- ны решајущөй бојјас со- циализмдөн окончательнөй победа вөсна, капиталисти- ческөй кышалөмлы паныд, медвоз, војна өзтыс фа- шистјаслы паныд. Социалистическөй стрөј јонмөдөм да паскөдөм вөсна, эконо- микаын да јөз сознанијеын капитализмлыс пережитокјас зикөз бырөдөм вөсна бол- шевицскөй партіялөн, СССР-са ужалыс јөз во- зынмуныс отрөдлөя ты- шыс абу-на нөшта помалө- ма. Мијан воын сулалө социалистическөй общест- воө коммунистическөйө во- часөдн преобразуйтан ги- гантскөй да куз кадса мог, коммунизмлыс высшөй фаза шедөдөм, кор лоө пөртөма олөмө принцип: „Быдөнсаң —сјдө способностјас сертј, быдөдны—сјдө потребност- јас сертј“.

Медым успешнө тышкас- ны тајө великөй могјасө олөмө пөртөм вөсна, став большевицјас, партіялөјјас да непартіялөјјас, долже- нөс музлытөг кыпөдны ас- сыныс идејнөй вооружон- ностөс.

(Сентябр 9-өд лунса „Правда- лөн“ передөвө).

носитчө партійнөй кадрјас- лы. Төдса, мыј мијан парт- ијнөй кадрјаслөн теорети- ческөй подготовкаыс слаб. Слаб политическөй подго- товкадн, слаб большевиц- скөй закалкадн, политичес- көй беспечностдн ползуйт- чылисны народлөн маски- руйтчөм врагјас, троцкист- ско-бухаринскөй да мукөд двурушыкјас. Колө, мед- бөрын, заводитны мијан партіялөй кадрјаслыс теоретическөй слаблунсө бырө- дөм.

Оні, кор лөсөдөма сешөм вынөдра да идејнөй оружје, кычј ВКП(б) исторіялөн краткөй курс, кодөс ошкө- ма партія Центральнөй Ко- митетдн, ем став позанлун- јас өдјө јөткыны воөд парт- ијнөй кадрјасөс да став партіяөс марксистско-ле- нинскөја идејнөја закалитан делө.

ВКП(б) исторіялөн крат- көй курс должен лоны сувтөдөма партіялөй прос- вешөөнө куза став уж центрө! Сјдөс должен велөдны да усвоитны быд парт- ијнөй активист, должен велөдны партіяса быд шлен, быд комсомолец. Төдөмыс, мыј і беспартійнөй ужалыс јөз паскыд массајас пет- көдласны ловја интерес рөднөй да налы матыса большевицскөй партіялөн исторія динө, кодј вайөдөс СССР-са ужалыс јөзөс со- циализм победаө.

ВКП(б)-лөн збылыс науч- нөй исторія свет вылө пет- төм ем мировөй төдчанлуна событје. Граница сајын мијан вокјас да јортјас ку- тасны велөдны тајө кыга- сө, кычј ВКП(б)-лыг гигант- скөй историческөй опытсө обөшшөитөм, кычј революци- оннөй действөјөд руководство.

Обеспечитны ВКП(б) исторіялыс краткөй курс велөдөм—зев важнөй мог став партіялөй организаци- ајаслөн. Колө төдөдны тајө замөчательнөй кыганас став коммунистјасөс да за- вөдитны сјдөс велөдны сер јөзнөја, вымөчательнөја, пы- дысаң.

(Сентябр 9-өд лунса „Правда- лөн“ передөвө).



Снөмок вылын: Мичурин нөма колхозса колхозни- цајас (Красноармејскөй р-н) арса көза вылө весалөны өзимөвөй шөбдө көјдыс.

## Комбајнерјаслөн уж

Комбајнјасөдн сентябр 13-өд лун кежлө ідралөма 426,5 гектар

Сентябр 13-өд лун кеж- лө рајонын комбајнјасөдн ідралөма 426,5 гектар. Торја комбајнерјаслөн да МТС-јаслөн петкөдлас- сыс ташөмөс.

### Пажга МТС

Комбајнер Безносиков јорт ідралис—79 гектар вылыс наң; Јелкин ідралис—78 гектар; Конанова ідралис—69 гектар; Шешукова ідралис—62 гектар вылыс. Ставө Пажга МТС-увса комбајнерјас ідралисны—288 гектар вылыс наң.

### Пал МТС

Комбајнер Улашев јорт ідралис—43,5 гектар вылыс да Прокушев—25 гектар вылыс.

Ставө Палса МТС-ын комбајнјасөдн вундөма сө- мын-на 68,5 гектар.

## Быд уждн медвозын

„Вылнога уж“ колхоз Палса МТС-увса колхозјас пын быд уждн мунө мед- возын.

Колхозын сентябр 6-өд лунө помалисны став вар- тан ужјас. Вартисны МТС- са полусложнөй вартан ма- шинабн да трактордн.

Таво колхозныкјас быд уждн зев доволенөс. Најө трудоөенјас вылө бостөны ыжыд урожај.

Оні колхозныкјаслы аван- сируйтөма 4 килограммдн

### Көрткерөс МТС

Көрткерөс МТС-улын ужалө өтө комбајн. Комбајнер Потапов јорт вундөс—70 гектар вылыс наң.

Потапов јорт бөрја лун- јасө сетис гырыс произво- дөтелност—вөлі вундө 4-5 гектардн. Сјдө өтнас, өтө комбајнөдн унжык-нын вун- дөс Пал МТС-увса кык комбајнерыс.

Пал МТС-са комбајнер Прокушевдн вундыны петан лунсаң пыр-на кыткө „дојдө“. Сылөн шөкыда жугавлө комбајн да прөста сулалөмас вундөмсыс ка- дыс унжык мунө.

Палса МТС-ын вескөд- лысјас комбајн уждн вес- көдлөны јона тырмытөма. Најө оз төдны быд лунја уж комбајнлыс.

быд трудоөен вылө турун (15 прөцент общөй ту- руныс).

Колхоз заводитөс мын- тыны МТС-лы натуроплата. Сјдө мынтөс тракторнөй ужыс предјавитөм шшөтјас куза став фөбиторскөй за- долженност.

Оні колхозын ударнөја мунө шөбдө вөчан, картош- ка бөстан да выл му вө- чан ужјас.

Торлопов.

## 6 тонна пыфди 10 тонна

Көрткерөс сөктөветувса „1-өј мај“ колхозын удар- нөја мунө наң вартан уж- јас. МТС-са БөО—34 вар- тан машинаын машинист Александр сөитревөч Коју- шев быд лун вартө колана

6 тонна пыфди 8—10 тонна наң.

Којушев јорт 12 ужалан луныс бөстөс 254 шөјт сөм да уна наңа премөја.

Бакулөн.

## „Гор“ турунсө пуктыны...

Прөндор сөктөветувса „Ленин туйдө“ колхозын јуралыс Рогова нөтө оз төждыс колхозөс јонмө- дөм вөсна.

Колхозын өнөз абу кө- зөма су. 40 гектар вылыс туруныс пуктытөм.

Колхозныкјас-кө кутасны сорөитны турун пуктөм

јылыс Роговалы сјдө оз кажөтчы. Сјдө ыстысө „гор“ вылө.

Мө чајтам, мыј Палса МТС-ын вескөдлысјас Ро- говаөс шөктасны 40 гек- тар вылыс пуктыны турун да өзөдөдасы арса көза ужјас.

Рогов.

## Шевелев вундөма медколана торсө

Мордн сөктөветувса „Јон вын“ колхозын кол- хозныкјас пөвсын агитаци- оннөй уж оз мун.

Парторганизациадн кор- кө ескө прикрепитлисны быд бригадаө агитаторјасөс, но најө оз увавны.

Парторг Шевелев вундө- дөма колхозныкјас пөвсын агитационнөй уж нубөдм јылыс. Сјдө агитаторјаскөд

ез-на нубдлы инструктивнөй совешчаније.

Парторг Шевелев омөла вескөдлө і комсомолскөй организациадн, вундөма на јылыс.

Комсомолскөй организа- цијалы өнө колө нубдны комсоргөс бөрдөм, но парторг Шевелев комсо- молскөй организацијалы оз сет некушөм отсөг.

## Учебникјас оз тырмыны

Нувөчөмса парторганизаци- ајын котыртөма больше- вицскөй партіялыс исто- рија велөдөм куза кру- жок. Кружокын велөдчө б коммунист да кујөм бес- партійнөй. Кружокјас овлө- ны быд вежонын повефел- ник лунө.

Торја коммунистјас, кычј Васөліј Александровөч Бы- ков, Уродов да Рогов јортјас политкружок вылын велөдчөны бура, а мукөд јортјаслөдн велөдчөм куза качествоыс улынжык. Најө велөдчөны учебниктөг.

ВКП(б) рајкомлыс сод- төд учебникјас унаыс-нын корлөм, но мыјлакө век-на ез ыстыны.

Пропагандист Изјуров.

## Агитаторјасөдн оз вескөдлы

Ыб сөктөветувса пар- торг Самтомов оз вескөд- лы сөктөс агитаторјасдн. Сјдө весөг оз төд кымын да кушөм агитатор ужалө-

Попов



# Дальневосточной фронса боецяслон героизм

## Отважной командир

1938 во јунь 7-дд лунд Казаков помалис тамбовской училище да вбли командирјотма пулемјотнј взводса командирбн дальневосточной Краснознаменной фронт вьлд.

Регид том лейтенантлы ковмис бостны Хасан ты дорын первой боевой крещеније. Казаков взводлы вьлы поручитма: пулемјотнј бибн бырдны чермом налотчикјасдс Заочерной высота вьлыс.

Со сопка. Сы вьлын—японецяслон окопјас. Стрелковј ротаса командир, старшј лейтенант Максимов отважной боецјасдс нубдд сопка вескывьвса фланг вьлд. Японецяслон станковј пулемјотјасыс свинец зербн кискалбны мјанлыс боецјасдс. Вескывьладор боканыс японской офицер 60 морта группабн дасто мјан вьлд атака.

Казаков пулемјотчикјаскдб Маркинкдб да Галкинкдб сдукон кабны высота вьлд да сјдбдбны окопд. Налотчикјас нбжбник, дткдб-дткдб мунбны вожд, бдрвьлас вослалд офицер.

— Би!— командирјот Казаков.

Строчитд пулемјот. Японецјас усалбны. Офицер вьдддд аслас салдатјаслон шожјас вьлд, кынмылд, а сесса горддд: „Бавзай“, да ускддчд вожд.

— Авантюристјас куза би!— командирјот взводса командир. Пулемјотчик Маркин ледд некымын пула, японецјасдс офицерскдб дтлаын вбли вьдма.

Бандитјаслыс дти группа бырдддм ббрын, Максимовлбн рота вбрддчд вожд. Но сопка горулын мытчысд налотчикјаслон мдб группа, кбн вбли со мортыс унжык.

Казаков ыстд пулемјотчик Маркинсд вескывьв фланг вьлд. Японецјас бара ускддчдны атакад. Строчитд Галкинлбн пулемјот, японецјас ббрынтчбны. Максимовлбн рота вескывьв флангса медвожшыбытд врагдс советскдј му вьлыс да Заочерной сопка вьлд вескывьв флангса сувтдд красной знамја.

П. ИВАНОВ.

## Патриотической документ

Заочерной высота вбсна боын повтбмјас смертбн кули пулемјотчик А. Је. Ширманов. Ленин—Сталин партија делблы безаветно преданной, ассыс рбфина пбса радејтыс, сјдб мунис бојд бти мбвпбн пасвартны врагдс, код лыстис нарушитны советскдј границјаслыс непокосновенност.

Ширманов раецыс јортјасыс азгисны ташбм записка:

„Кута војутны помдз,

кытчдз менам вьндј тырмас, но враг воын ме аслам геројскдј пулемјотбн ог ббрынтчы. Ббрынтчыны советскдј рубеж вьлыс ог кут да японецјас оз пышјыны менам пулемјот улыс.

Отличной стрелок Ширманов“.

Записка мдар бокас сјдб мамлбн адресыс: Московско-Казанскдј кбрттуј, Аташево станција, Алошејевскт, Ширманова Маланја Василъевналы.

Је. Кравцов

1-ој Приморской армияса N-скдј частын красноармејец

## Боевой крещеније

Обоз сувтис привал вьлд. Ми ддјд паскддм походной клуб. Агитфургон вождьлд сувтддм Сталинлыс да Ворошиловлыс портретјас, боевой да политическдј подготовкын отличникјас фотографјасбн шцитјас. Заведитим патефон.

Ме аслам библиотекарбн овмдчи му вьлд ыжыд дуб вужор сјдб. Гбгдр чукбртчисны боецјас да командирјас. Турун вьлын куллитыр, најд кывзисны народной сыланкывјас, лыдбисны газетјас, брошурјас. Обстановка медса мирной. Кыкбд весиг оз ескысы, мыј зик неылын—Хасан ты дорын мунбны бни японскдј налотчикјаскдб пбс схваткајас да мјан обоз муно шук сетчд—сјдб схваткајас мунан рајонас.

Му куза кысдб-нын рытја пемыд, ју дорсаң нуждчис рувиз. Обоз вбрддчд привалыс. Ме вослала младшдј командир Кулебјаккдб орччбн. Тбрыт частбн походд мбдбдчытдз сјдбс командирјутисны клуб дорд. Менд шенддд сјдб чуждмлбн выраженијеыс. Сјдб мыј жылыс-кд мбвпалд.

— Мыј текдд?—јуала ме сылыс.

— Медым ескд не гормыны мјанлы. Кор-нб мдбн суам ассыным частнымдс?

Август 3-дд лунд мјан обоз воис, дыр виччысбм ббрын, частд, код ллагернас сувтбма сопкајас бердд. Сбмын-на воьма приказ передовдј позцијас вьлд выступитбм жылыс. Кулебјака ловзис. Ме бокдб котбртгдбн сјдб муниг мо-

зыс горддс:

— Азгыслытдз! Назначитисны подразделенијеб.

Ме радужча сыыс да јона завидујта сылы. Но минут мыстї тбдмалї, мыј і мевд абу вунддбмадс, сїз-жб индбны стрелокбн.

Ми дтвувтчим чукбрд. Ме вистала боецјаслы:

— Неважбн ме тїјан нїмсаң выступајтї первомајскдј парад вьлын да вистали, мыј мї кутам свјатдја пбртны олбмд красной присагалыс быд кыв. Воис пбрверитан лун. Ен подкачајтдј, јортјас...

Рыт кежлас мї бостим высота да укрепитчим сетчд.

Август 6-дд лун. Ылын кылд моторјаслон жургбм. Сїдб пыр дддд. Самолотјас век матынбсжык і матынбсжык. Ставбн вьддбны вьлд. Сталинбј лебачјас мјан вестынбс-нын. Бордјас вьлас зїрдалбны красной звездајас. Чолбм тїјанлы, сталинскдј соколјас!

Заочерной высота дорвь вевтгысд сдб шындбн. Мыыс тїралд взрывјассыс. Бомбитбм ез на помас, а высота вьлд ускддчисны-нын танкјас.

— Вожд!—кылд команда.

Мїјан командирјас увлан ускддчбны медвож, мї на ббрса. Мїјан улын Хасан ты. Колд котбртны сыланб метр вїтсо гбгдр. Прбтивник востд артиллерїјскдј да пулемјотной бї. Усалбны вїдмјас да ранїтчбмјас. Сблбм нбшта јонжыка пузб враг дїнд скбрлундбн.

Одјджык ескд вождчыны вражескдј укрепленїејас дордз. Грбмитны, нбјтны да нырны гадјасдс! Ротаса командир Максимов

јорт приказ сертї ме варчаты вомбн. Некемын метр кысса берег кузаыс, высоталан.

Шужавывсаң лыдб прбтивниклбн пулемјот. Ме мушка вьлд бостї пулемјотчиксд: пулемјот лантб. Сас—дасвїт минут вбтлысї японскдј снајпер ббрса. Регид і сїдб ез ло. Мекдб орччбн кысдбны јортјасдј.

Бож кысгис ноль час гбгдр. Мї бостим прбтивниклыс окопјасдб...

Август 7-дд лун. Вој. Уналбн унымыс локтд. Ме кысса окопсаң-окопд. Олбдала:

— Јорт, ен уз.

Југдїгбн вьлыс мбдбдчим вожд. Проволочной загражденїе дорын азгысї младшдј командир Кулебјаккдб. Горнї жеьнд:

— Кулам, но ог ббрынтчбј!

— Нынбм вьлд ог ббрынтчбј...

Сталин вбсна, Ворошилов вбсна, шуда социалистическдј рбфина вбсна лозунгбн мї ускддчим враг вьлд. Кык граната ме лезї вражескдј окопјасд. Кватїтї вбн костыс којмдддс. Но друг флангсаң пулемјотной бчеред ышкыштд менд.

Ме усї сактбг. Кор палалї, азгї тбдтбм командирсд. Сїдб нещыштис менсым вїнтовкадс да котбртис вожд.

Тажб бур, мбвпала ме. Медым менам вїнтовкадј нбшта ужалыштас.

Ме выныштчылбмдбн зїлї чеччыны, но вьлыс усї да воштї сакдс. Сакдј петис менам сбмын-нын лазаретын.

1-ој Приморской армия.

Хасан ты дорын героической бойяслон эпизодјас

## Мужество да отвага

Мї чукбртчим тревога сертї. Кызї сбмын воим назначеније местад, ме чукбртї аслам ротаса боецјасдс. Јубртї налы, мыј японскдј самурајјас нарушитисны мјанлыс граница. Мїјанлы усїс ыжыд чест—асланы мордсбн дорјыны советскдј му.

Боецјаслон сїјасыс бзјисны врагјас дїнд ненавїстбн. Чабыртчисны кулакјас.

— Кор-нб бојд, политрук јорт? Региджык ескд!—шыасыны ме дїнд.

Ме чукбртї комсомолецјасдс—најд мїјан ротаын абу еша. Гражданскдј воьнаыс примерјасбн беседадс иллюстрирујтбмдбн, ме вїстали налы, мыјын должен лоны налбн ролыс боын. Сесса ме јукї комсомолецјасдс отделенијејасд.

Август 1-ој лунд мї пырїм бојд. Сїдб вбли роталдбн боевой крещеније. Колд вбли вьддны быд боец ббрса, отсавны налы освоитчыны боевой обстановкабн.

Безымјанной высота вьлд наступајтїгдбн, мїјан рота первой шагјассаыс вескаліс серјозной переделкад. Мїјан воын вбли Хасан тылбн вескывьв бокыс. Корсны лапкыдїн вужны вбли некор. Прбтивник кїкаліс мїјанс ураганной артиллерїјскдј да ружејно-пулемјотной бїдн.

Ротаса командир шыбытчис тыд. Ме сы ббрса.

Сы вождьлын ме вїстали став боецјаслы, мыј вужны мдар берегас колд кот мыјд сїдб оз сувт, сы вбсна мыј сыыс завїсїтб общцдј боевой мог олбмд пбртбм. Оти ббрса мдб најд чеччалїсны ваб да пулајас шер улын вужисны ты вомбн. Пулемјотјасбн, дїскјасбн, јорта јортыслы отсалбмдн, ставныс, кызї оти, повтбг вартчисны, боецјас. Регид мыстї мї вблїм мдар берегас.

Сїдб бојас рота закалїтчис да јонмїс. Ставныс вбли тырбмадс боевой ентузїазмбн. Караганфїнскдј рабочдј, казах Шнасілов, Жам-

пісов сетисны шыддчбмјас партијад прїмитбм жылыс. Ноль боец сетисны шыддчбм комсомолд пырбм жылыс.

Тажб бојас став красноармејецјас асланыс сївмбн азгисны асланыс дружїежыс вьнсд, кодбн вескддлб опытној кї. Шојччаң минутјасд најд советутчисны младшдј командирјаскдб, кызї лоны сїдб лбдб мдб случажасын. Торјдб-нын старајтчис том автоматчик, кодї сбмын неважбн-на воис мїјанб да ез-на удїт основательнбја изучїтны ассыс дружїесд. Сїдб корїс ротаса командирсд инструктирујтны сїдс, да сїдб окота пырыс вїсталис автоматчиксд став волнужтан вопросјас вьлд.

Решајушщдј бој вождьлын ротаын вбли нубдбма комсомолскдј собранїе. Мї кулїм окопјасын. Рытја лбнбмдн ползујтчбмдн, ме, ранїтчбм комсоргдс вежбмдн, предложїтї комсомолецјаслы чукбртчыны којмдб взвод расположенїеб. Регид мыстї ставныс чукбртчисны. Сорытантор дти: аскїја лунлбн боевой мог.

— Мї мунам штурм вьлд

стенадн,—шуїсны комсомолецјас,—мїјан мог—не сбмын лоны воын, но і отсавны ббрд колчысјаслы, нубдбны најдс ас ббрса.

Пбс речбн выступїтис Шпасїло јорт:

— Ковмас-кб, мї кутам телдјасбн орјдблыны проволочной загражденїејас, но бостам Заочерной высота,—шуїс сїдб.

Взводјас, отделенијејас костын, боецјас костын паскаліс орјдбсбм Заочернаја высота вьлын первојдн красной знамја сувтдбны право вбсна. Став договорјасас основной пунктјасбн вблїны: ловја вын вьдбм, боевой їмушество вьдбм, ыжыд организованност, кбрт воїнскдј дїсцїплїна.

Бож кежлб гбдбвїтчїгдбн, ме нбшта дтчыд пбрверїтї роталыс став составсд.

Асывнас, атака вождьлын, ме прбјдїтї подразделенијејастї, бесеудїтї боецјаскдб. Помас пырї боец дорд, кодї мїјанб воис сбмын-на вождьлунас да ез-на вбв боын. Сы дорд окопас воим ббрын, ме кутї вїставлыны вожда бојјас жылыс, героической эпизодјас жылыс, интересутчї сїдб

подготовкабн, стрелковдј делд тбдбмлундбн.

Секї окоп дорын разорвїтчис японскдј снар'ад. Ме кыклатї ранїтчи.

Полевдј лазаретын ме тбдмалї, мыј Заочерной высота бостбма решїтелной да отважной штурм ббрын. Самурајјасдс вбли бырдбма. Некемынбн, кодјаслы удајтчис колны збнбн, позорбн пышїисны советскдј му вьлыс.

Ме том политрук. Менам ез вбв политическдј ужлбн ыжыд багаж. Квајт лундбн, кодјасдс олї боевой обстановкын, ме бостї озыр опыт.

Ме нбшта дтчыд убедїтчи делд вьлын, мыј Ленин—Сталин партијалы преданност, рбфинадс радејтбм чужтбны боецын сецбм отвага, сецбм мужество, кодјасдс оз вермы лоны жугдбма нїнбмдн—нї артиллерїјскдј бїдн, нї пулајасбн.

Мї мунїм бојд Сталин нїмдн да побеждајтїм тајд радејтан нїмнас.

Первой (Приморской) армия N-скдј частса ротасыс политрук Ја. БРЕДКІН.



Снімок вылын: „Орден Леніна“ колхозса старшей пастух-стахановец—ВКП(б) шленд кандидат М. К. Глебов жорткд, политзанатіе кежлб лсбдчдм жылы парткомса секретар С. Ф. Сторчак жорт нуддб беседа. (Орловскдј район, Ростовскдј област).

## Петісны пәрбдчана уж вылб

Маджаса вбрпункт ко-мбд кварталса вбрлезан план сентябр 10-дд лун кежлб пәрбдчдм куза тыртіс 143,9 прбчент да кыскасдм куза—115 прбчент вылб.

Кожмбд кварталса вбрлезан план тыртдмн медбура ужалісны вбрлезыс-стахановец Серафім Гаврілович Желфімов да Яков Манжурскі жортјас, кодјас пәрбдчан лунса нормајас шбркода тырталісны 200 прбчент вылб.

Оні најб вбрпункткдб медвоз вбчісны твса вбрлезіг кежлб договор да бостісны абјазателство пәрбдны 1500 кубометрбн морт вылб.

Вбрпункткдб договор вбчдм ббрын Желфімов да Манжурскі жортјас пыр-жб петісны пәрбдчана ужјас вылб да чукбстісны ас ббрсаыны вбччыны Маджа вбрпунктын ужалыс став вбрлезысјасдс.

С. В. Болотов.

## 12 лунбн 521 шайт

Пыружалыс кадровік (Палса вбрпункт) Степан Васіліевич Плосков жорт пес пілітан біржа вылын, лунса пес пілітан норма тырталб 300 прбчент вылб. Сіјб ббрја 12 лунбн пес пілітдмыс бостіс 521 шайт

сбм. Плосков жорт бні вбчіс договор воан тлбд сурс кубометр вбчдм вылб.

Плосков абу сдмын бур стахановец, но сіјб і бур організатор.

В. І. Ладанов.

## Содб стахановскдј абјазателствојас босталбм

Ыб вбрпунктын луныс-лун содб вбрлезыс стахановецјаслбн выл стахановскдј абјазателствојас босталбм.

Соддб кер сдвтыс-стахановец смітріј Мефодіевич Малцев тавога тблын 3 сурс кубометр соддб кер сдвтдм вылб вбрпункткдб вбчіс

договор. Фјодор Івановіч Мізов жорт вбчіс договор—5500 кубометр вбр соддыс ректдм вылб.

Іван Фјодоровіч Сомін да Ніколај Артамоновіч Потапов жортјас вбчісны договор іі туј куза 5100 кубометрбн кыскдм вылб.

Муравјев

## Пісмб новлбдлыс—ударнік

Лаврентіј Івановіч Колегов жорт (Ыб сіктсбвет) 7-дд во-нын ужалб ыбса пошта вылын пісмбновлбдлысын. Сізім во ужалігбн Колегов жорт вылб колхознікјассаң ез вбвны некушдм норасбмјас.

Колегов жорт ужалб бура. Бура ужалбмыс унаыңын премірујтлісны. Оні поштавысва ужалысјаслбн районнб слот вылын Колегов жортдс, кызі дті бур пісмбновлбдлысдс нбшта премірујтлісны 50 шайт сдмбн.

Лаврентіј Івановіч аслас уж жылыс вбсталб: „Мегражданскдј војна вывса інвалід. Сбкыд, кібн вбчан ужјас ужавны ог вермы.

Ужала пісмбновлбдлысдн 7-дд во. Ужала бура. Ме рафејта тајб ужсб. 1938-дд воб ме колхознікјас пбвсб раздді 146 екземплар газета да журналјас.

Коді газетсб оз кбсјы суздбны, ме сылы газетыс лысда мед інтереснбј статтајассб да вбстала газета ыжыд політическдј тбдчанлун жылыс, і секі најб шудны: „вај гіжса Лаврентіј Івановіч!“

Ташдм ногбн ме нудда газетјас вылб подпіска.

Пісмоносец Колегов жортлыс прімерсб колб бостны районусва став пісмбновлбдлысјаслы.

Макарова.

## Гөрбм пыдді кыјб чері

1-дб номера трактор вылын ужалыс тракторіст (Пал МТС) ВКП(б) шленд кандидат Иван Семеновіч Шуктомов тракторістјаслы бур прімер петкбдлбм пыдді, петкбдлб лок прімерјас. Сіјб тавоса сезонын гбріс сдмын-на 70 гектар.

Оні, кор колхозјаслыс колб гбрыны ізапод, сіјб 3 суткіјасдн тракторсб сулбдб прбста, чері кыјб.

Шуктомов лока ужалбм вбсна „Выл тујбд“ колхозлбн јона сорміс су кбза.

МТС-са дірекціјалы да парторганізаціјалы колб длбдны Шуктомовсб трактор прбста сулбдбдыс.

Тбдыс.

## Попов стахановец

Семен Яковлевіч Попов жорт Нувчім заводын куз-нечын ужалб стахановскбја. Сіјб быдлунса нормајас тырталб 150—180 прбчент вылб. Сорб вылын качест-вобн.

Кызјуров.

## Скбт картајас оз ремонтірујтны

„КІМ“ колхозлбн тбв кежлб скбт картајас ремонтірујтдм муно омбла. Скбтнбј картад заводітлбмны течны пачјас да ббр дугдбмны. Колб нбшта течны 2 пач. Скбтнбј картајасыс бшыңјасыс кіссбмадс.

Сојыс течдм скбт карталбн стенајасыс уналаті вооса да оз ремонтірујтны.

Скбтнбј картајас дінб колана торја помещеніје (ізолятор) абу лсбдбдма. Висыс скбтдс торјбдны не-кытчб.

Ем рбділнбј помещеніје да жојтдм, сіјб тырбма куждбдн.

Скбтдс регыд ковмас ібртавын картајасб, но „КІМ“ колхоз та вылб абу да.

Чеусов.

## Патов оз вескбдлы колхозбн

Кагановіч нма колхозын (Ыб сіктсбвет) јуралыс Патов лычбдіс колхозбн вескбдлбм.

Колхознікјас костын абу пуктбма колана дісціпліна, коді кытчб думыштб, сетчб і муно. Колхозын абу-на ештбдбма ід да збр вундбм.

Колегов.

## Абу продукта

Вылыс лопју вбр участо-кын (Ыб вбрпункт) ужалбны уна вбрлезыс стахановецјас, но налы бур сојан-јуан прбдуктајас лсбдбдм вбсна леспродторг оз тбждыс.

Лавкаын колана прбдуктајас абудс, унаыс оз овлы і наң, мыј вбсна вбрле-зысјаслы наңла да прбдуктала лоб леччывылыны ыбса лавкајасбз, кытчб вошб уна ужалан кад.

В. Чабанов

## Оз мынтыны государственнбј поставкајас

Пал сіктсбветуvsа бткымын колхознікјас да бтк-олысјас саботірујтдны госу-дарстволы колана поста-вкајас мынтбмын.

Со вајбдам прімерјас. Сотчем сіктыс бтк-олысјас —Афанасіј Васіліевич Ша-рыгін, Анна Петровна Ша-рыгіна да мукбдјас оз мын-тыны јай поставкајас да лыддысдс недоімка госу-дарстволы ставныслбн 93 кілограммбн.

Ташдмјасыс ембс і Прон-дорын. Бтк-олысјас Сте-пан Міхајлович Суворцев да Иван Васіліевич Осіпов

сіз-жб оз мынтыны јай поста-вка да лыддысдс недо-імка 93 кілограммбн.

Палса да Прондорса сіктсбветын јуралысјас та-јб јбзыскбд олбны мірбн, лыддысдны, мыј поставкаја-сбн налы занімајтчыны оз ков, ставсб лсзбмадс наркомзагса уполномочен-нбјјас вылб.

Оз вермы лоны некушдм мірйтчдм сецдм јбзкбд, кодјас элостнбја оз кбсјыны мынтыны государство-лы поставкајас.

В. М.

## Уж дісціпліна абу

„Пјатілетка“ колхозын (Пал сіктсбвет) бнб-на абу ештбдбма турун пуктан ужјас. Август 27-дд лунбз колхозын турун пуктдм ештбдбма 80 прбчент вы-лб.

Терпітны поштбма нбж-јб муноб урожај ідралбм. Колана 125 гектарыс вун-дбма сдмын-на 50 гектар. Бригадірјас да колхоз прав-леніје омбла тбждысдны урожајсб вошдмјастбг ід-ралбм вбсна. Му вылб кол-лб уна шеп, а бктбмыс абу.

Колхозын кызі і колан војасб, усбма уж дісціплі-на. Колхознікјас да кол-хозныцајас уж вылб петбма пыдді кытчб кбсбдны сет-чб і мунобны. Кожмбд брига-даыс колана 30 морт пы-дді уж вылб петбны сдмын 8—10 морт.

Колхозын јуралыс Про-кушев оз тбждыс колхо-зын уж дісціпліна јонмб-дбм вбсна, сіјб сдмын кол-хознікјас вылб горзб, ко-мандујтб.

Ш-н.

## Нбшта „Выл вын“ колхозса вескбдлысјас жылыс

„Выл вын“ колхозса вес-кбдлысјас, (Лопыдін) кол-хозын јуралыс Калынін ту-рун пуктан да наң ідралан ужјасдн болшевістскбја вескбдлбм пыдді сдмын пјанствујтб.

Колхознікјас бтвыв ту-рун пуктдм пыдді гусбн колхознбј візјас вылыс ас-лыныс пуктбны турун, мы-јбн груббја нарушајтбны колхознбј сталінскбј устав.

Наң вундбм муно не-кытчб шогмытбма—омбла. Жын колхознікыс мујас вы-лб ужавны оз ветлыны,

Таыс-на омблжык поло-женіеыс тракторјасдс іс-пользујтбмын. Тракторјас-

лы горучеј кадын вајтбм вбсна тракторјас прбста сулалбны 4 лунјасдн.

Колхозын јуралыс Калы-нін горучеј вајны ыстыліс вбвјас да горучеј пыдді бтчысдс вајсны селпо-бтвар, а мбдысдс—13 јаш-шык віна.

Колхознбј уждн оз вес-кбдлы і сіктсбветса јура-лыс Гілев жорт, коді сіз-жб пыр јуб.

Рајзо да рајісполкомлы буржыка колб відбдыны колхозса да сіктсбветса вескбдлысјас вылб да ре-гыдбн прімітны колана ме-ра.

Тбдыс.

## Рајзолы тбд вылб

Соска сіктсбветуvsа „За-веты Ілјіча“ колхозлбн вб-лб кбзбма 37 гектар вылб су да пошбсјас поштбм вбсна су кбза таласб скбт кокулын.

Сіз-жб мујас вылыс су да ід чумаліјас талалбны, сојбны вбвјас да мбсјас.

Колхозса јуралыс Сівков ез-на мбвпыштлы сувтбд-ны стбрбжбс арса кбза му-јас вылб да наң ідралан інб чумаліјас, сорбмјас ві-збм вылб.

Савін.

## Літејшшык—стахановец

Літејшшык Степан Јегоро-віч Коричев (Нувчім завод) літејнбј цехын ужалб ста-хановскбја. Сіјб быдлунја норма тырталб 125—166 прбчент вылб. Ізјуров

## Пісмбјас да заметкајас ббрса

„Аріхін некушдм помка-тбг вештіс уж вылыс Ро-говабс“ јургіжбда јбзбдлы-тбм заметка вылб Рајсвјаз-јубртб, мыј Роговабс уж вылыс абу вештбма, а бог-тбма районнбј пошта вылб ужавны.

„Меным ужалбмыс уждон ез мынтыны“ јургіжбда јбзбдлытбм заметка вылб Ыбса вбрпункт јубртб, мыј Мордін сіктсбветуvsа кол-хозныца І. В. Забојева, Ше-велева, жортлы ужалан дон оз лок. Лыддысдс дебіто-рбн 64 шайт да 57 ур.

Ответственнбј редак-тор А. КАРМАНОВ